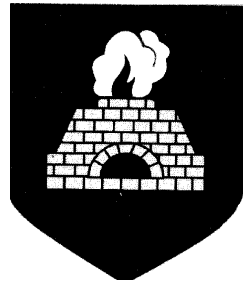

Helme-Tõrva Elu

Hind 4 krooni

Nr 8 (216) 15. mai 2008

Tõrvas olid külalised Kalvolast

Kalvola valla ametnikud ja poliitikud külastasid 18.–20. aprillil Tõrvat ja Tartut. Gruppi juhtis sealse volikogu esimees Jukka Viitaniemi. Tõrva linna nimel tervitas külalisi abilinnapea Tõnu Jaansalu.

Kalvola on Tõrva linna sõprusvald 2005. aastast, kuid kontaktid nendega on juba peaaegu kümneaastased.

Nii Tõrva linna kui Kalvola valla noored osalesid aastatel 1999 kuni 2002 Euroopa Noortefoorumi projektis ning mitme viimase aasta jooksul on Tõrva gümnaasiumi õpilased pidanud kirjavahetust Iittala kooli õpilastega. Samuti mäletame Iittala koori Timotei kontserte Tõrva kirikkammersaalis.

Haldusreformiga seoses ühineb Kalvola vald, nagu mitmed teisedki ümbruskonna vallad, 1. jaanuaril 2009 Hämeenlinnaga ning tekib suur Hämeenlinna vald. Kalvolas säilib kohalik komitee, kes jätkab suhtlemist endiste partneritega Põhja- ja Soomest.

19. aprilli ennelõunasel ajal tutvustasime külalistele Tõrva linna ja Helme valla vaatamisväärsusi. Õhtul vaatasime Vanemuises Henrik Ibseni samanimelise värssdraama ainetel loodud balletti "Peer Gynt". Lavastaja Mare Tommingas on kasutanud Edward Griegi, Claude Debussy ja rok-

Külalised Soomest Tõrva gümnaasiumi juures.

Marjukka Lamminpää

kansambli Savatage muusikat ning meisterliku lavastajatöö tulemus on väga nüüdisaegne ja huvipakkuv.

Nagu teame, pälvib see lavastus 2007. aastal Eesti Teatri Aasta-

auhinna parima balletilavastuse kategoorias. Soome külalistelegi jättis etendus väga hea mulje.

Tiiu Madal

Välissuhete spetsialist

Helme valla heakorra konkurs 2008

Konkursi eesmärgiks on:

• edendada jätkuvalt valla üldist heakorra- ja kodukaunistamise alast tegevust, kaasates valla kogu elanikkonda oma igapäevases tegevuses järgima keskkonnanahoiu ja selle säästva kasutuse tingimusi;

• jätkuvalt parandada iga elupaiga heakorramist ja kaunimaks kujundamist, tööstusrajatiste ja nende ümbruse heakorda ning kujunduslikku taset, pöörates tähelepanu rahvusliku väärtusele eksponeerimisele ka tööstushoonete kompleksides;

• senisest suuremat tähelepanu osutada ka bussijaamadele ja viidamajandusele;

• propageerida kõikjal ja igati kodukaunistamise ideed ja selle väärtustamist;

• selgitada välja ja avalikustada parimad heakorrasutatud objektid: elamud, talud, ettevõtted, tööstusmaastikud, külad ja parimaid nende hulgast autasustada;

• kaks parimat objekti esitada EKKÜ Valgamaa Piirkonna kodukaunistamisealase konkursile "Kaunis Eesti Kodu";

• osaleda maakondliku heakorrakonkursi raames parema heakorraga omavalitsuse väljaselgitamises.

Parimate heakorrasutatud objektide väljaselgitamine toimub kuues alljärgnevas grupis:

• talumajapidamised;

• ühepereelamud;

- paljukorterilised elamud;
- asutused (ettevõtted);
- tööstusmaastikud;
- külad.

Heakorrakonkursi iga grupi parimale antakse autasud, milleks on:

- vastav majamärk;
- rahaline preemia 1000 krooni.

Komisjoni ettepanekul esitab vallavalitsus kaks kaunimat objekti maakonna konkursile, samuti võib vallavalitsus anda täiendavaid ergutuspreemiaid. Ülevaatus toimub vallavalitsuse moodustatud viieliikmelise komisjoni poolt 24.–28. maini komisjonile esitatud avalduste (kirjalik, suuline, ka telefonitsi) alusel, nende mitteküllaldasel saabumisel otsustab komisjon ise, millised objektid üle vaadata.

Parimate objektide väljaselgitamise aluseks on:

• talumajapidamiste juures: elamu jt taluhoonete korrasolek, nende üldilme, nende lähiumbruse planeering, haljastus, hooldatus-heakord, jäätmemajandus, sööda- ja sönnikuhoidlad, komposterid, piirdetarade olemasolu ja seisukord, teede, plat-side ja muude rajatiste puhul nende korrasolek;

• ühepereelamute juures: elamu ja teiste krundil asuvate hoonete, rajatiste korrasolek, krundi planeering, heakord, jäätmete kogumine, komposteerimine, haljastus, piirete, hekkide olemasolu ja seisukord;

• paljukorteriliste elamute juu-

res: elamu välispiirete (fassaadi) korrasolek, krundi planeering, haljastus, üldine heakord, jäätmete kogumine, komposteerimine, parklate, hekkide olemasolu ja seisund, rajatiste korral nende seisukord;

• asutuste, ettevõtete juures: neile kuuluvate hoonete ja rajatiste ning territooriumi korrasolek, planeering, haljastus, heakord või seisukord, jäätmete kogumine ja käitlemine, parklate, hoiuplatside, teede jne üldine seisukord ja hooldatus;

• tööstusmaastike juures: looduskeskkonnast tulenevate eelduste oskuslik ärakasutamine, eeskujulikult rekonstrueeritud objektid või kompleksid, rahvusliku eeskujuvääri-vat eksponeerimist, omanäolisust, märkimisväärt arhitektuurset lahendust ja ansambllisust, sulandumist ümbruskonda jne;

• külade paremuse hindamisel arvestatakse: küla kogu territooriumi kui terviku üldist heakorda ning sealse talumajapidamiste, ettevõtete ja asutuste heakorda, kruntide planeeringuid, nende piirete ja/või hekkide olemasolu, seisukorda ja hooldatust, haljastust, parklate, väljakute, jäätmemajanduse ja rajatiste olukorda.

Ühte ja sama objekti ei premeerita kaks korda järjest.

Nii konkursi tingimused kui tulemused avalikustatakse ajalehes Helme-Tõrva Elu ja internetis valla kodulehel.

Ootame kõigi aktiivset osavõttu.

Tõrva linnavolikogus arutati ja otsustati 29. aprillil 2008

1. Volikogu kuulas ära Võru patrullitalituse komissari Anti Paapi ülevaate Lõuna politseiprefektuuri ja Kagu piirivalvepiirkonna ühispatrullide tegevuse kohta Eesti liitumise järel Schengeni õigusruumiga.

2. Volikogu kehtestas Tõrva linna korraldatud jäätmeveo rakendamise tingimuse ja korra.

3. Kuulati ära linnapea ülevaade linnavalitsuse ja hallatavate asutuste vahepealse tegevuse kohta.

4. Volikogu kehtestas Tõrva muusikakooli uue põhimääruse.

5. Võeti vastu Tõrva linna 2008. a lisaelarve. Tegemist oli sihtsuunitlusega rahadega.

6. Kehtestati Viljandi tn 2a detailplaneering.

7. Lubati AS-l Eskaro paigaldada Valga 66 hoone seinale tasuta reklaamplakat. AS Eskaro kohustub koostöös värvimüüjatega oma fassaaditooteid müüma Tõrva linnas ja ümbruskonnas elavatele inimestele jaehinnast 25% soodsamalt.

Signe Kiin
Linnasekretär

Lisa 1 Tõrva Linnavolikogu 29.04.2008 määrusele nr 13

Lisaelarve aprill 2008. a

TULUD	
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	843 423,00
Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus	179 900,00
Kultuuriministeerium	8 200,00
Haridus- ja Teadusministeerium	8 675,00
Valga Maavalitsus	3 037,00
Eesti Kultuurkapital	27 980,00
Tiigrihüppe SA	2 950,00
Kultuuriasutuste majandustulu	7 416,00
1 081 581,00	

KULUD	
Vanamõisa järve puhkeala	843 423,00
Tõrva Kultuurimaja	99 155,00
Tõrva Muusikakool	14 350,00
Tõrva Gümnaasium	106 437,00
Lasteaed Tõrvalill	10 800,00
Tõrva Linnaraamatukogu	7 416,00
1 081 581,00	

Helme vallavolikogu istungil 23. aprillil 2008

- kuulati vallavanema ülevaadet valla üldisest olukorrast;
- viidi sisse muudatused Helme vallavolikogu 26.03.2008. a määruses nr 4;
- kehtestati Liimi maaüksuse detailplaneering;
- kinnitati maaüksuste sihtotstarbed;
- anti volitused vallavanemale hooldekodu teenuse kasutamise lepingu pikendamiseks OÜ Taagepera Haiglagaga;
- kuulati volikogu esimehe ülevaadet ühinemisläbirääkimiste käigust.

Tiina Öunpuu
Vallasekretär

Helme vallavolikogu määrus 23. aprill 2008 nr 8, Tõrva

Helme vallavolikogu 26.03.2008. a määruse nr 4 muutmise

Määrus kehtestatakse Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1, § 22 lõike 1 punkti 366, Jäätmeseaduse § 66 lõike 2, lõigete 3 ja 4, § 67 lõike 4, § 68 lõike 1 ja § 135 lõike 1, Helme Vallavolikogu 30. oktoober 2007 määruse nr 9 "Helme valla jäätmehoolduseeskiri" ning Vabariigi Valitsuse 25. september 2001 määruse nr 303 "Eri- või ainuõiguse andmiseks avaliku konkursi korraldamise kord" alusel

§ 1 Üldsätted

(1) Helme Vallavolikogu 26.03.2008 määruses nr 4 "Helme valla korraldatud jäätmeveo rakendamise tingimused ja kord" viiakse sisse muudatused.

§ 2 Helme valla korraldatud jäätmeveo rakendamise tingimuste ja korra muudatused

(1) § 5 lg 6 pn 3 asendatakse sõnad "300 meetrit" sõnadega "3 kilomeetrit".

(2) § 10 lg 5 asendatakse sõna "punktides" sõnaga "lõigetes".

(3) § 10 lg 7 asendatakse sõnad "punktides 1 kuni 2" sõnadega "lõigetes 1 kuni 3".

§3 Rakendussätted

(1) Määrust jõustub 23. aprillil 2008. aastal.

Toivo Põldma
Volikogu esimees

HOOLDUSTALGUD HELME KALMISTUL

toimuvad 24. MAIL. Palume talgulistel koguneda KELL 9 kalmistu peavärava juurde. Kaasa võtta hea tuju ja töövahendid. Meie poolt kerge eine.

Helme kalmistu administratsioon

JÄRGMINE HELME-TÕRVA ELU ILMUB 29. MAIL.

Toimetust ootab kaastöid hiljemalt 19. maiks.

Noored rahvatantsijad said kokku Viimsis

Aprilli lõpus toimus Viimsi gümnaasiumis 7.–9. klasside rahvatantsijate laager, kus meile õpetati kaht 2009. aasta tantsupeo tantsu. Laager kestis 2 päeva ja oli väga tihedasti sisustatud. Kohe pärast saabumist hakkas pihta "Tursapolka" õppimine, mis ka 2009. aasta tantsupeo kavas.

Õhtul kell 10, kui õppimine lõppes, algas programmi meelelahutuslikum pool – üks korraldajatest viis läbi mitmeid põnevaid seltskonnamänge. Öörahu saabus 00.30, mis tähendas, et pärast seda pidi maja vaikselt jääma. Paljud läksid magama, aga mitmed jäid ka üles ja lahutasid oma meelt nii kuidas oskasid.

Meie rühm mängis oma juhendaja Valdeko Kalamehega kaarte. Leidsime ka palju sõpru. Ja nii saidki mõned ainult paar tundi magada.

Õine unctionandus rahuldati tagasi-teel bussis.

Teise päeva hommik algas Viimsi kooli ujulas. Pärast seda pakuti hommikusööki, mis oli sama maitsev kui teisedki söögikorrad.

Hommikuses trennis tantsiti veel "Tursapolka" ja siis said tüdrukud pikalt puhata, sest algas poistetantsu õppimine, mis oli veel poolik, aga siiski huvitav. Kavas oli küll ka tüdrukutantsu õppimine, aga see otsustati ajapuuduse tõttu ära jätta – küllap õpitakse seda mõnes järgnevas laagris, sest meile lubati, et kokkusaamisi tuleb veel.

Laager lõppes kella kolme ajal päeval ja pärast seda sõitsime suure taksoga tagasi Tallinna bussijaama, kust istusime uuesti bussi peale ja jõudsime Tõrvasse tagasi alles pool seitse õhtul.

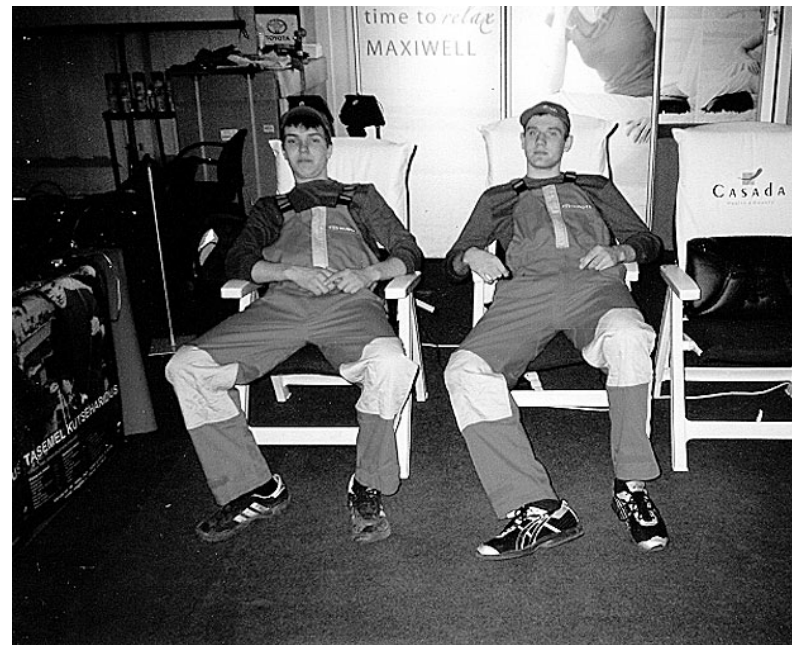
Laager oli tore ja jääb veel kauaks meelde. Neid tuleb aga veelgi. Juulis tahame sõita oma rühmaga kaheksaks päevaks Lähti. Seoses sellega on meil aga ka väike mure. Nimelt on meil rühma kaht või kolme poissi juurde vaja, muidu ei saa me minna. Seda saab teha ainult siis, kui meil on kaheksa paari. Praegu on ainult 6 paari ja 2 tüdrukut on üksikud.

Siit ka üleskutse. 7.–9. klassi poisid, tulge rahvatantsu – see ei ole väga raske ja me saame palju reisida. Lisaks on meil ka ülitore juhendaja, kes on meiega alati väga kannatlik ja sõbralik.

Niisiis, ootame oma ridadesse poisse, kes oleksid rahvatantsust ja laagritest huvitatud.

Sille Lääs

Tõrva gümnaasiumi 8.a klass

Poisid ootevalmis.

Peeter Tikk

Mõttekilde motomessilt "Tallinn Motorshow 2008"

23.–27. aprillini toimus Tallinnas Rocca al Mare messikeskuses motomess "Tallinn Motorshow 2008". See Eesti suurim motoüritus on eelnevat aastat kuulsust kogunud messi "Motorex" järeltulija.

Seekord oli lisaks autofirmade väljapanekutele pealtvaatajatele ka näitlikku tegevust. Selle idee autor Lauri Ert on ka Eesti Autokutseõppe Liidu eestvedaja ja töötades ise Toyota esinduses, oli tal sellist näitlikku võistlust hea korraldada.

Nimelt kutsuti messile kokku üheksa kaheliikmelist meeskonda koos juhendajatega.

Valituteks osutusid Tartu kutsehariduskeskuse kolm meeskonda, üks meeskond oli kohal aga Tallinna tööstushariduskeskusest, Rakvere ametikoolist, Vana-Vigala tehnika- ja teeninduskoolist, Türi tehnika- ja maamajanduskoolist, Tallinna Tehnikakõrgkoolist ja Valgamaa kutseõppekeskuse Helme osakonnast.

Tegemist oli Toyota hooldusvõistlusega, millest osavõtnud pidid pealtvaatajate silme all täitma nüüdisaegse tehnoloogiaga varustatud sõiduauto perioodilise tehnohoolduse programmi. Automudel oli hübriidtehnoloogiaga varustatud Toyota Prius. Asja tegi huvitavaks see, et koolimeeskondade kõrval tegid sama tööd oma ala spetsialistid – Toyota teeninduse mehaanikud.

Tehes eelnevalt osalemisplaane, valisime Helme õpilaste hulgest välja Keio Leegiste ja Kristjan Jaanikesingi. Mõlemad 18aastased noormehed, kes õpivad autode ja masinate remondi eriala teisel kursusel, olid pakkumisega nõus. Tehnikaga puutuvad nad kokku pidevalt – nii koolis, kui väljaspool seda.

Nimelt teeb Kristjan pidevalt tehnikaga talutööid ja hoiab seda korras. Hobiks on tal offroad-võistlustel osalemine. Tegu on maasturite krossiga seal, kus teid pole.

Keio puutub tihedalt kokku autokrossimaailmaga, kuna lööb kaasa mehaanikuna onu tiimis.

Võistluspäeval, milleks oli meile loosiga määratud 25. aprill, tõusime vara ja alustasime kahe autoga pikka ja väsitavat teekonda Tallinna. Jõudsime viperusteta kümneks sihtkohta – Saku Suurhalli juurde. Saime aega enda sisseseadmiseks ja võistluspäevaga kohanemiseks. Poistele anti selga firma teenindaja vormiriided ja jäime ootama ohutuslast instrueerimist – tegemist on ju tehnikaga, kus vaja kindlalt järgida ohutu töö reegleid.

Täpselt kell 12 alustas Keio oma etteastet. Ta oli hästi rahulik ja mõtles enne oma tegevused

läbi, sest instrueerimisel anti võistlejatele ka tegevusjuhised. Töö teostamiseks oli ajanorm 1,3 tundi, aga kohe alguses selgitati meile, et ei loe mitte kiirus, vaid kvaliteet. Seega polnud muresemiseks põhjust. Eesmärk oli ikkagi uue kogemuse pakkumine – kuidas tippfirma noormehaanikuna kallist autot hooldada.

Kuni Keio oma tööd tegi, sai Kristjan käia lõunatamas. Tasuta lõunat pakuti meile ametlikus messirestoranis Platoo, mis asub Saku Suurhalli teisel korrusel. Söök oli väga maitsev ja kosutav.

Kell 14 alustas oma töoga Kristjan. Ka tema oli keskendunud ja olles professionaalide tegemisi kõrvalboks pöngasalt jälginud, võttis osa töövõtteid kiiresti üle. Tekkis ka väike äpardus – nimelt ei tahtnud pidurisüsteemi puhastamise järel üks polt kuidagi oma kohale tagasi minna. Lõpuks laabus kõik siiski kenasti.

Pärast esitlust võtsime aja maha ja läksime teistesse messi hallidesse maailma tuntumate autofirmade väljapanekuid vaatama. See oli väga huvitav ja igati tasemel isegi maailmamastaabis. Kojusõitu alustasime kella viie ajal ja pool kümme õhtul olime Keioaga kodus (Kristjan läks veel Turbasse oma lemmikala – offroadi võistlusele).

Siinkohal peaks ära tooma ka poiste arvamuse ürituse kohta:

Keio:

"Mina arvan, et see oli uus ja huvitav kogemus, mille messil saime. Nägime uusi autosid ja varustust, mis tehnikaga seotud. Ma arvan, et see messil käimine tasus meil ära ja meil läks seal igati hästi."

Kristjan:

"Sellised üritused avardavad paljude noorte silmaringi. Saab tutvuda tehniliste väljapanekutega ja ise ka praktiliselt osaleda. See annab noortele osavust ja julgust tulevikus asuda tööle oma erialal."

Sellisel võistlusel medalikomplekte ei jagata. Korraldajate arvates võitsid eranditult kõik osavõtjad. Selline kogemus oleks iga noore automehaaniku unistus ja innustus elukestvaks õppimiseks.

Siinkohal tahaks lõpetada Toyota Motor Corporationi asutaja Kiichiro Toyota legendaarsete sõnadega: "Miski ei ole nii hea, et seda ei saaks paremaks teha."

Mõelgem sellele, sest haritud noored on meie tulevik!

Ootame ka sel sügisel meie noortele mehaanikutele järelkasvu.

Peeter Tikk

Valgamaa kutseõppekeskuse Helme osakonna autoerialade kutseõpetaja

Ala küla lapsed veetsid aega arukalt

Ala küla arendusseltsi liikmed panid ühel külmal veebruariohtul pead kokku ja tulid ideele, et meie laste kevad võiks olla sisustatud arukalt. Oleme näinud ju nii palju, kuidas meie lapsed lihtsalt sihitult ringi jalutavad ja tegevust otsivad. Nii tuli idee korraldada lastele piltmõistatuste kokkupanemise meistrivõistlused. Mis mõeldud, see ka tehtud.

Päeval, kui kõik nõiad pidutsesid ehk siis 30. aprillil õustatigi Ala põhikoolis 28 noore ja 15 mudilase seast parimad puslemeistrid välja selgitada. Osa tahtsid võtta kõik kohaletulnud lapsed ning piltmõistatuste kokkupanijad jaotusid lausa nelja rühma.

Kõik lapsed olid tublid. Peab lisama, et pusled olid üsna keerulised. Püüdsin ka ise õhtul mõnda neist kokku panna ja see võttis omajagu aega. Kuid siiski tuli jagada välja 30 medalit ja väiksemadki auhinnad. Kõige nooremad osavõtjad olid alles kaheaastased.

Parimateks kuulutati:

2–3aastaste hulgest Anne-Mai Kõiv, Maarja Vister, Birgit Saar, Otto-Markus Tiirak, Marion-Rosemari Tiirak, Arabella Trumm ja Karlis Padar.

3–4aastaste hulgest Kevin Köster, Triin Visor ja Siiri Kõiv.

5aastaste hulgest Kairo Vaher, Evert Pinka, Kermo Saar.

6aastaste hulgest olid parimad Madis Sillaots ja Brenda Pinka.

Vanemas astmes oli hindamine juba keerukam, sest pusled olid eri-

Kõige pisematel puslemeistritel on medalid juba juba kaelas. Ave Visor

neva raskusega. Parimad 7–8aastased olid Tauno Visor, Renita Ämarik ja Lauri Saar. 9aastaste hulgas oli tihe rebimine ja võitjateks osutusid Kaspar Käär, Kaisa Pinka ja Merit Sillaots.

10aastaste hulgas olid võitjad Birgit Pinka, Rauno Visor ja Maarja Brunn.

9–11aastaste hulgas Elen Liigus, Kristina Ehatäht ja Reimo Saar.

Hästi raske pusle kokkupanemisega tulid kõige kiiremini toime Valdo Visor, Lauri Utsar ja Kalev Käär.

Kuid kaotajaid meie meistrivõist-

lusel ei olnudki – kõik olid võitjad ning said tänupaberi ja veidi kommi maiustamiseks.

Kallid lapsed! Te olite kõik nii vahvad ja tublid, et tahan teile kõigile öelda suured tänud teie vahvuse eest.

Suured tänud ka hasartmängumaksu nõukogule ja August Pajule, kelle toeta oleks seda ideed olnud võimatu ellu viia. Veel täname Ala põhikooli töökate kollektiivi abi eest ja Ala küla arendusseltsi liikmeid, eeskätt Liivi Arrot nõu ja toetuse eest.

Ave Visor

Liha saab maitsestada erinevate marinaadidega

Tänapäeval on uute maitsete leidmine ja katsetamine lausa trendiks muutunud. Marinaadid on väga hea moodus erinevaid maitseüansse ühendada ja täiesti uusi maitsebutette luua.

Marineerimine on üks viise liha pehmemdamiseks ja maitsestamiseks. Marinaadid annavad erinevaid maitseüansse. Enim on levinud õli- ja happemarinaadid.

Hapuained aitavad lagundada sidekudet (põhiline sitkuse tekitaja), mille tagajärjel liha pehmemaks muutub. Sellised ained on vein, õlu, rabarberi-, õuna-, sõstra-, sidruni-, laimi-, apelsini-, greibi- või ananassimahla, toiduäädikas, jogurt, piim, piimapulber, pett, keefir, purustatud tomatid jne.

Samas ei tohi nende ainete, eriti toiduäädika kasutamisega üle pingutada, kuna siis muutub liha kuivaks ja tuimaks.

Toiduõli aitab lihal pehmeneda, hoida kinni lihamahlu ja maitseainetel lihase imenduda. On ka spetsiaalseid grillilõltsid.

RAKVERE
Elamusi igaks päevaks!

Seega muudab maitsestatud õli-marinaadis seismine liha pehmemaks ja annab ka maitset. Toiduõlidest kasutatakse tavalist rapsiõli, erilisema maitsega on oliivi-, basiiliku-, päevalille-, kõrvitsaseemne- või kreeka pähkli õli. Huvitava maitseüansi lisamiseks sobib mõni tilk intensiivsemat seesami- või trühvliõli, mis tagab lihale nn taustamaitse.

Vedela marinaadi hulka ei panda alati soola, kuna see tõmbab lihamahlad kiiremini välja. Soola on hea lisada küpsemise lõppfaasis või juba küpsenud roale. Loomulikult ei ole vaja soola lisada kauplusest ostetud marinaadis lihale.

Kui panna marinaadi hulka veini, tasub järgida reeglit, et valge vein sobib paremini valge ja punane vein punase lihaga. Kasutatakse ka veiniäädikaid.

Marinaadi koostisesse sobivad hapuained, mesi, sinep, sinepiseemned, tomatipüree või ketšup, erinevad mahlad ja ekstraktid (nt granaatõunaekstrakt), Coca-Cola, Jägermeister, konjak, viski, sojakaste, oliiviõli ja teised toiduõlid, grillõlid, mineraalvesi, mitmed maitseviljad (troopilised viljad, pähklid jne), värsked või kuivatatud ürdid ja maitseained (piprad jms).

Marinaadi peaks olema umbes 8–20% lihakogusest. Liha ei tohi selles "ujuda", vaid marinaad peab lihaticke ühtlaselt katma.

Liha katmisel marinaadiga saame hakkama väiksema marinaadikogusega juhul, kui kasutada kilekotti. Olevalt hoiutemperatuurist, lihast ja marinaadist peaks seisuaeg kestma paarist tunnist mõne päevani.

Enne kuumtöötlemist tuleb liigne marinaad lihalt eemaldada. Väga märg liha ei pruunistu, vaid hakkab aurustuvana niiskuses hauduma. Samas pole vaja liha pinda ka päris kuivaks pühkida.

Sopotis said kokku projekti Digiteach partnerid

Sopotis toimus 9.–12. aprillil projekti Digiteach partnerite järjekordne kokkusaamine, mille eesmärk oli kokkuvõtete tegemine, edasiste tegevuste kavandamine ja lõpparuande koostamine.

Vastuvõtja seisuses olnud Sopotis täiskasvanute koolituskeskuse direktor tutvustas külalistele Poola haridussüsteemi, peatuses pikemalt haridusreformi põhjustel ja perspektiividel. Ettekandest jäi kõlama mõte, et eriti soovitud ja soositud on õpilaste osalemine rahvusvahelistes koostööprojektides.

Kodutööna on igal partneril valminud veebilehed linkidega õppetöös kasutatavatest internetipõhistest materjalidest. Iga delegatsioon andis lühikese ülevaate oma lingikogust.

Rahvusvaheliselt kasutatavate

**Socrates
Grundtvig**

materjalide lingid on koondatud loetelusse ühisel veebilehel, mis asub aadressil www.digiteach.eu. Erilise tähelepanu all on keeleõppes kasutatavad veebilehed ja üldiselt kasutatavad erinevad veebivahendid.

Otsustati läbi viia nimekirjas olevate materjalide hindamine, et selgitada välja kõige sobivamad kasutamiseks tavaõpetaja igapäevatoos. Selleks koostati hindamiseks vajalik küsimustik ja valiti pikast loetelust välja kümnekond hindamisele mine-

vat veebivahendit. Hindamisprotsess ise viiakse läbi internetipõhiselt järgnevate kuude jooksul.

Viimaste kuude jooksul oli iga partner andnud välja emakeelse uudiskirja projekti tutvustamiseks ja infoga programmi Yurls.net kasutamise oma lingikogu loomiseks. Kokkusaamisel tutvuti üksteise trükistega.

Toimus ajurünnak, kuidas ja millisel suunal ühistegevust arendada. Kuna seljataga on kaks aastat edukat koostööd, siis leiti, et on otstarbekas sellega jätkata. Et aga projekt selle aastaga lõpeb, pöörati kohtumise viimasel päeval suurt tähelepanu projekti lõpparuande koostamisele ja vormistamisele.

Malve Zimmermann
Tiiu Madal

Ala põhikool väärtustas stressivaba elu

Nagu enamik eesti koole, pidas ka Ala põhikool aprilli kolmandal nädalal südamenädalat. Päevad olid jagatud erinevate tegevuste vahel, lähtudes selle aasta motost – stressivaba elu.

Et nii kool kui ka kodu on õpilaste sagedased stressorid, otsustasime seekord kooliellu pisut mitmekülgust pakkuda. Esimesel päeval said pisemad õppurid kuulata raamatukogus muinasjuttu, mida õpetajad Ulvi Karu ja Kädi Agu neile vahetunnil ette lugesid. Selle sisu oli tervisekeskne – mis toimub meie veresoontes ja kuidas toitumine seda mõjutab.

Kuigi mäng on väikese inimese töö, jääb see koolis sageli tahaplaanile. Sedapuhku said pisemad vahetunnis mängida ja keegi ei palunudki neil rahulikult olla. Ja mis kõige tähtsam – seda sai teha koos vanemate õpilastega, kellele vaadatakse

sageli järele lootuses, et suurem ja targem neidki märkab.

T.O.R.E.-kate Diana Puna, Jane Kiisleri ning Ingela Burenko eestvedamisel toimuski lõbus mänguvahe-tund. Pärast seda arvasid asjaosalised, et seda peaks kordama ja ikka pikemalt, sest nii mõnigi mäng jäi veel selgeks õppimata.

Päeva teine pool kulus tervise kontrollimisele. Selle eest kuuluvad eriti suured tänud kooli medõele Liia Kägule ning arstile Merike Ausmehele, kes mõõtsid soovijatel veresuhkru taset ning vererõhku ja jagasid kasulikke näpunäiteid, mida oma tervise heaks teha.

Ettevõtmisest võttis suure heameelega osa ka kooli personal. Erilise tähelepanu all olid siiski vanema astme õpilased – 8. ja 9. klass, kellele korraldati ka viktoriini. Kas teie teate, kui pikad on teie veresoone kokku? Või kui kiiresti lööb

teie süda? Oli neid, kes teadsid ning võitjaks tulid Küllike Vassiljeva ning Kärt Abolka ja Risto Kähr.

Viimane päev algas ülekoollise aeroobikatunniga. Kes kui tubli oli, teab juba igaüks ise. Aga paremini iseloomustab seda tundi 3. klassi Taavi küsimus pisut hiljem: «Õpetaja, millal meil veel selline tund on?» Päeva lõpetas südame meisterdamise töötuba.

Ikka on tore, kui argipäevas on vaheldust. Ja seda proovime oma koolis jõukohaselt ka pakkuda, tihedale töökalvale vaatamata. Lähemal ajal on tulemas Ellen Niidule pühendatud päev, mida korraldab meie armastatud raamatukoguhoidja Maimu Järvi.

Nii et stressile ja kohustustele vaheldust. Iga päev natuke.

Kädi Agu
Ala põhikooli huvijuht

Tõrva Sõpruse pargis 18. mail kell 11.45 omakultuuripäev "Mulk Helme kihelkonnas"

MULGILAVA
11.45 Mulgipäeva avamine – Tõrva linna tervitus, naisansambel Hermes.

MULGIKODA
12.00 Jututuba Mulgimaa ajaloo ja tänapäevast.
14.00 Helme kihelkonna rõivaid tutvustav õpituba, kus lisaks suulisele kirjeldamisele ja näidistega tutvumisele on võimalik proovida rahvarõivasse riietumist.
16.00 Mulgi keele tund algajatele, mulgikeelsed ütlemsed, vanasõnad, mõistatused.
18.00 Mulgikeelsete laulude laulmine.

MULGILAVA
19.00 Publiku ette astuvad segaansambel Männiku, väikesed mulgid, kes on selgeks õppinud mulgikeelsed laulud ja Tõrva linna estraaditrupp Tõrva Tilgad, kelle poolt tulevad esmaettekandmisele mulgikeelsed etüüdid.

Restoran GOODEWIND
20.00 Kontsert JOHANSON & VENNAD (Jaak Johanson, Kärt Johanson, Mart Johanson, Ants Johanson). Pilet 50.-

Mulgimeistrid on Helme kihelkonna käsitöömeistrid, kes näitavad, tutvustavad ja müüvad oma näputööd. Annavad nõu ja jagavad õpetussõnu uutele käsitööhuvilistele.

Mulgipada on koht, kus inimene saab maitsta ja osta tuntumaid ja vähemtuntumaid traditsioonilisi mulgi toite. Jagatakse retseptinõuandeid ja müügil on mulgitoidu retseptiraamatud.

Vihmase ilma korral kogu mulgipäev restoranis Goodewind.

Aafrika vajab vabatahtlikke – tule aita võidelda vaesuse, nälja ja haiguste vastu!

DRH Holstedi vabatahtlike kool Taanis valmistab Sind ette kuuekuuliseks vabatahtlikutööks Aafrikas. Täpsemat teavet saad meie eestikeelsest kodulehelt: www.drh-holsted.seenior.ee

Enn Ellandi
promootor
DRH Holsted
+45 3168 5165
volunteer4@drh-holsted.org

TEATED

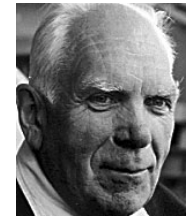
17. mail toimub Tõrvas koerte ja kasside marutaudivastane kohustuslik vaktsineerimine. Võimalik lemmikloomi vaktsineerida ka katku erinevate vormide vastu. Vaktsineerimine toimub Karja 14 ja Kalevi 14 kell 9–12.

Rahvusvaheline firma vajab seoses laienemisega Viljandi ja Valga maakonda müügiesindajaid. Väljajõe tasuta. Nõutav auto. Tasu min 18 000 kr kuus. Helistada E-R kl 9–17 tel 517 8011, Kai.

17. mail kell 17
Tõrva kirik-kammersaalis
kontsert
"Iilus kevadpäev".

Laule operetidest, muusikalidest ja filmidest. Laulavad Therese Raide ja Jaak Jõekallas, klaveril Benno Margus.

IN MEMORIAM

HANS SALM
1934 – 2008

Kes mõtiskleb, see mõistab, miks paljud asjad jäävad meist sündimata. Harjumatult raske on mõista, et ühte Mõtisklejat enam pole. Hans Salm oli vaimuvarakoguja ja kultuuriloolane. Mitmete raamatute koostaja ja autor ennast kirjanikuks ei pidanud, kuid just oma kirjatöödega saavutas tunnustuse ja tuntuse Helme-Tõrva kandis, Valgamaal ja Eestis.

Vestlusringis oli Hans Salm hea kuulaja ja sõna saades ei tahtnud ta seda võimalust käest anda. Tema huumorimeel ja optimism näkatas ka kõige tuimema inimese.

Hans ei vaadanud vestluskaaslasele alati silma, kuid naeratas kõigile.

LÕVISÜDAME SUVISED LASTELAAGRID

Laager pakub 8–15aastastele erivajadustega lastele meelelahutuslikku ja sportlikku tegevust.

Laagris toimuvad matkad, sportlikud mängud, käeline tegevus, ise-tegevuslikud esinemised ja erinevad õhtused üritused.

Tegevust juhivad erialase koolituse läbinud kasvatajad. Rühmas on kuni 10 last. Kohamaksumus on 2300 krooni.

Palun registreerida e-posti aadressil lovisuda@gmail.com või telefonidel 514 1051, 517 7773.

Vahetused autistlikele lastele

I vahetus	16.06.–22.06.	laager toimub RIGULDIS
II vahetus	28.06.–04.07.	laager toimub RUTJAL
III vahetus	03.08.–09.08.	laager toimub RIGULDIS

Vahetused hüperaktiivsetele lastele

I vahetus	07.06.–13.06.	laager toimub RUTJAL
II vahetus	25.06.–03.07.	laager toimub PÄRNUS
III vahetus	26.07.–01.08.	laager toimub RUTJAL

TÕRVA GÜMNAASIUMI PARGIS

1. JUUNIL.

ALGUSEGA KELL 11

**S U U R
LASTEPIIDU**

PÄEVAJUHT

Pipi Pikksukk

SKY-JUMP, ATV
KOMMIJOOKS
NÄOMAALINGUD

JÄÄTIS

ÕNNELOOS
ÕHUPALLID

BATUUT, KARUSELL
SEIKLUSRADA
KARAOKE

KONDIITRIKODA
KASTIRONIMINE

Esinevad lasteaiad
ja koolid
Disko Tantsumäel

(vaata täpsemalt AJAKAVAST)

OODATUD ON KÕIK LAPSED
JA LAPSEVANEMAD

Helme-Tõrva Elu

Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 1730, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvim@torva.edu.ee.

Tehniline teostus ja küljendus
AS LITERO Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.